

ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသား မဂ္ဂဇင်း

အတွဲ (၁) အမှတ် (၁) ဆောင်းပါး

ဆလုံလူမျိုးတို့၏ ဘာသာရေးဓလေ့ထုံးစံများ

“ဆလုံသေ ရေမမျှော်၊ မြေမမြှုပ်”ဟု ဆိုရိုးစကားရှိခဲ့သည်။ ဆလုံလူမျိုးတို့က “သေခြင်းသည် တမလွန်ဘဝသို့ ကူးပြောင်းရန် ပေါင်းကူးတံတားဖြစ်သည်”ဟု ဆိုပါသည်။ ‘သေရမှာမကြောက်ဘူး’ ဟု သူသူကိုယ်ကိုယ် ဖြေသလို ဆလုံမလေးများက ပြောကြသည်။

သူတို့၏ သေခြင်းတရားအပေါ် ရှုမြင်ခြင်းသည် ရိုးစင်းစွာ ခံစားသုံးသပ်မှုဖြစ်နိုင်ပေသည်။ မမွေးဖွားမီဘဝသည် လှေအိမ်ထဲမှာဖြစ်ပြီး ကမ်းစပ်တွင် လမ်းလျှောက်တတ်သည့်အရွယ် ကလေး ဘဝဝယ် ပြည်စုံမှုကင်းမဲ့၏။ အဝတ်အစား လုံခြုံမှုနည်းပါးစွာဖြင့် စတင်ခဲ့ရသည်။ အရွယ်ရောက် ပိုင်းအချိန်မှ အိုမင်းချိန်များအထိ ကာလအတွင်း ပင်လယ်ပြင်နှင့် ဖက်တွယ်ရုန်းကန်လျက် အသက်ဆက်ခဲ့ရသည်။ ဘဝဝမ်းစာအတွက် ပင်ပန်းမှုကို ဒုက္ခဟုမမြင် ၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ မနေ ထိုင်ကြရခြင်းကို သောကဟု သဘောမထား၊ ကျောသားရင်သား မခွဲခြားဘဲ မိသားစုတစ်စုလုံး လှေအိမ်ကမ္ဘာတွင်နေ၍ ကျင်လည်ကျက်စားကြရသည်။

ကျန်းမာရေးချို့တဲ့လာလျှင် ကြုံရာဆေးမြီးတိုများနှင့်ကုသလျက်၊ တစ်ဖက်မှာ နတ်ကိုးကွယ် မှုကို အားထားမျှော်လင့်ရင်း ကောင်းတစ်လှည့်ဆိုးတစ်ခါ နေထိုင်ကြရရှာသည်။ အကယ်၍ မိသားစု ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သေဆုံးသွားပါက ကျမ်းမာရေးချို့တဲ့၍ဟု မယူဆချေ။ ဖျားနာ၍ ဆုံးလျှင် လည်းကောင်း၊ မတော်တဆ ဖြစ်ပွားလျက် ဆုံးလျှင်လည်းကောင်း ထိုသူအား မကောင်းဆိုးဝါး နတ်မိစ္ဆာဝိညာဉ်များက ဖမ်းစားပြုစား၍ ဆုံးရှုံးရသည်ဟု သဘောထားယုံကြည်ကြသည်။

ထိုသို့ သေဆုံးသွားသည့်အခါ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက သေဆုံးပုပ်သိုးသွားသော်လည်း သေသူ၏ ဝိညာဉ်သည် တမလွန်ဘဝတွင် ဆက်လက်ရှင်သန်လျက်ရှိနေသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ယင်း ဝိညာဉ်သည် မမြင်မတွေ့ရသော်လည်း ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်သည့် တန်ခိုး စွမ်းအားရှိသည် ဟုဆိုသည်။ ထိုတမလွန်ဘဝသည် ဝိညာဉ်ဘုံဗိမာန်ဖြစ်သည်ဟု လက်ခံတတ် ကြသည်။ တမလွန်ဘဝရှိဝိညာဉ်သည် ယခင်သက်ရှိဘဝဖြစ်စဉ်က ကောင်းသောအကျိုးကို ခံစားစံစားရမည်။ ယခင်ဘဝက အမည်နာမဖြင့် ဆက်လက်တည်ရှိနေမည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ယခုဘဝတွင် မိမိအမည်အားခေါ်ခြင်းသည် ဝိညာဉ်ဘဝသို့ရောက်ရှိမည့် မိမိ၏အမည်အား ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း ယူဆ၍ အမည်ကို အတတ်နိုင်ဆုံး ဖုံးကွယ်ထားကြသည်။

ဆလုံလူမျိုးတို့ကိုယ်တိုင်လည်း နောင်တမလွန်ဘဝတွင် ကောင်းစွာခံစားနေထိုင်နိုင်ရန် ယခုဘဝကို ကောင်းမွန်တည်ကြည်သည့် စိတ်ထားရှိရန် ကြိုးစားကြသည်။ သေဆုံးသူသည် မသေမီ ဘဝက စွဲလမ်းခဲ့သမျှကို သေလွန်သောအခါ ယင်းစွဲလမ်းမှုများကို နောင်တမလွန်ဘဝသို့ မပါရှိစေရန် အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားပယ်ဖျောက်ပေးကြရမည်။

သေသူစွဲလမ်းသည့် ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်၊ သေသူပိုင်ဆိုင်သည့် လှေတို့ပါမကျန် သေသူနှင့်အတူ ထည့်သွင်းစွန့်ပစ်ကြရသည်။ မိသားစုအတွင်း တစ်ဦးသေဆုံးပါက သေသူဘေးတွင် ပိုင်းဝန်းငိုကြွေးလျက် သေသူ၏ဆိုးမွေများ၊ သေသူပြုလုပ်ခဲ့သည့် မကောင်းမှုများ မိသားစုအပေါ် မငဲ့ညှာ မကြင်နာ ဘဲ ရက်စက်စွာ ပြုလုပ်ခဲ့သည်များကို ဖော်လျက် သေသူက ကျန်မိသားစုများအား စိတ်နာကြည်းစွာဖြင့် ထွက်ခွာသွားစေရန် တစ်ဖန်လည်း သူတို့မိသားစုများထံသို့ သေသူက လာရောက်နှောင့်ယှက်ခြင်း၊ ခြောက်လှန့်ခြင်း မပြုတော့ရန်အတွက် သံယောဇဉ်ဖြတ်စေရန် ပြုမှု ငိုကြွေးပြောဆိုကြရသည်။

အလားတူပင် သေဆုံးသူထံသို့ လာရောက်ကြသည့် ဆွေမျိုးမိတ်သိင်္ဂီဟများကလည်း သေသူ၏မကောင်းသည့်အကြောင်းရပ်များကို ပြောဆိုဖွဲ့နွဲ့ ငိုကြွေးလေ့ရှိကြသည်။ သေသူအနေဖြင့် သံယောဇဉ်မတွယ်တော့ဘဲ တမလွန်ခရီးကို အေးချမ်းစွာသွားရောက်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည် ကြသည်။ သေဆုံးသူအား (၂) ရက်မှ (၃) ရက်ထားသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တချို့က သေဆုံးသည့် နေ့မှာပင် သင်္ဂြိုဟ်ကြသည်။ ဆလုံလူမျိုးတို့က သင်္ချိုင်းကို တစ်ကျွန်းတည်းတွင်မထားဘဲ တခြား ကျွန်းငယ်တစ်ကျွန်းကို ရွေးချယ်ထားကြသည်။ လူသူမနေသည့် ကျွန်းငယ်ဖြစ်ပြီး ရေနင့် တောကောင်များ မရှိသောနေရာကို ရွေးချယ်ကြသည်။ သင်္ချိုင်းသို့ပို့ရာတွင် သေသူ၏ပစ္စည်းများနှင့် အတူ လှေပေါ်တွင် အလောင်းကိုတင်၍ ရေတက်ချိန် (သို့မဟုတ်) ရေကျချိန်ကို အသုံးပြုကြသည်။ ဆလုံယောက်ျားများသေဆုံးလျှင် ရေတက်ချိန် သွားရောက် သင်္ဂြိုဟ်ပြီး၊ မိန်းမဆုံးလျှင် ရေကျချိန် သွားရောက်သင်္ဂြိုဟ်ကြသည်။ သတ်မှတ်ထားသောကျွန်းရှိ သင်္ချိုင်းသို့ရောက်သောအခါ လင့်စင် သဘော လေးတိုင်စင်ဖြင့် အခင်းများတင်ပြီး အလောင်းကောင်ကို လေးတိုင်စင်ပေါ်တင်သည်။ အိမ်တွင် သေဆုံးစဉ်၌ နေရာမရွေးဘဲ အပေါ်မှ အဝတ် (သို့မဟုတ်) စောင်ပိုင်းဖုံးထားပြီး သင်္ချိုင်းသို့ မယူလာမီတွင် သေသူအား အဝတ်အစားဝတ်ပေးခြင်း၊ သေသူပိုင်ပစ္စည်းများကို အနီးတွင်ထားခြင်း တို့ ဆောင်ရွက်ရသည်။ လှေဖြင့်သယ်ယူလာစဉ် မိသားစု၊ ဆွေမျိုးများ၊ မိမိတို့လှေများဖြင့် လိုက်ပါ လာကြသည်။ သေသူပိုင်လှေရှိလျှင် လှေကိုထက်ခြမ်းခွဲ၍ တစ်ခြမ်းကို သေသူအားထည့်ပြီး ကျန်တစ်ခြမ်းဖြင့် အုပ်မိုးထားရသည်။ အချို့က ကျန်တစ်ခြမ်းကို ဖွင့်ထားခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ဆလုံတို့က လင့်စင်နှင့်တင်ထားခြင်းသဘောမှာ အကယ်၍ ပြန်လည်ရှင်သန်လာပါက မေ့မျောသွား ခြင်းသာဖြစ်၍ သေသူက မိမိပိုင်ပစ္စည်းများဖြင့် ဆက်လက်ရှင်သန်နေထိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်

သေဆုံးသူ၏ မိသားစုများက ရက်အတန်ကြာလျှင် သင်္ချိုင်းကျွန်းအား ပတ်လည်လှည့်၍ သေသူ၏ အမည်ကို အော်ခေါ်ကြရသည်။ အကယ်၍ သေသူက တကယ်သေဆုံးခြင်းမဟုတ်ပါက ပြန်လည် ခေါ်ယူသွားရန် ဖြစ်သည်။

မြိတ်မြို့နှင့် အနောက်သော မြိတ်မြို့ဆိပ်ကမ်းအနီး ဆလုံကုန်းရပ်တွင် ယခင်ကနေထိုင်ခဲ့ ကြစဉ် ဆလုံလူမျိုးတစ်ဦးဦး သေဆုံးပါက မြန်မာတို့အစဉ်အလာကဲ့သို့ သင်္ချိုင်းသို့ ပို့ဆောင်ကြ သည်။ သေသူအား ရေချိုးပေးခြင်း၊ အဝတ်အစားသစ် ဝတ်ပေးခြင်း၊ သေသူအတွက် ပျဉ်ပြားများ (သို့မဟုတ်) ဝါးများဖြင့် ခေါင်းတလားလုပ်၍ သင်္ချိုင်းသို့ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟများက ဝိုင်းဝန်း၍ ပို့ဆောင်ကြသည်။ သေသူ၏မိသားစုအား ငွေကြေး ဝိုင်းဝန်းပံ့ပိုးပေးကြသည်။ ယင်းမှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၇၀ ခုနှစ်ဝန်းကျင်အချိန်ဖြစ်သည်။

မြိတ်ကျွန်းစုနေ ဆလုံလူမျိုးများမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ လေးတိုင်စင်ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်သည့်ဓလေ့ ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၉၀ ခုနှစ်ဝန်းကျင်မှစ၍ အလွန်ဝေးခေါင်လွန်းသော ကျွန်းများမှလွဲပြီး သေဆုံးသူအား မြေချသင်္ဂြိုဟ်သည့် ဓလေ့သို့ ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ အကြောင်းမှာ လေးတိုင်စင်ဖြင့် သေဆုံးသူအား တင်ထားရာတွင် ရေအတက်အကျဖြစ်၍ လေးတိုင်စင်မှာ ပြိုကျပျက်စီးခြင်း၊ မသမာသူများက သေသူ၏ အသုံးအဆောင်များကို လာရောက်ယူငင်ကြခြင်း၊ တောကောင်များ၊ တောဝက်များက နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးစားသောက်ကြခြင်း၊ လူနေမှုစနစ် အထိုက်အလျောက် ကြားမြင်သိရှိလာခြင်း တို့ကြောင့် လေးတိုင်စင်ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်သည့်စနစ်အား စွန့်ပစ်၍ သစ်သားခေါင်းဖြင့် ပြုလုပ်ထည့်သွင်း သင်္ဂြိုဟ်သည့် အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်လာကြပြီဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ သေသူအား သစ်သားပြားတို့ ဖြင့် ခေါင်းပြုလုပ်ထည့်သွင်းပြီး နတ်ဆရာအားပင့်ဖိတ်၍ အသုဘအား ကြီးကြပ်စေသည်။ နတ်များ အား တိုင်တည်တောင်းပန်ခြင်း၊ အရက်သေစာဆက်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ပြီးမှ သင်္ချိုင်းသို့သွားရောက်ကြ လျက် မြေမြှုပ်သင်္ဂြိုဟ်ကြသည်။ သေသူ၏မြေပုံပေါ်တွင် အမှတ်အသားတစ်ခု စိုက်ထူထားခဲ့ကြ သည်။

ဆလုံလူမျိုးတို့သည် အဘိုး (သို့မဟုတ်) အသက်အရွယ်ကြီးသူ တစ်ဦးဦးသေဆုံးလျှင် မြေပုံ ပေါ်တွင် ကျောက်တုံးကြီးကြီးတစ်တုံးကို တင်ခဲ့ကြသည်။ အသက်ငယ်သူ ယောက်ျားတစ်ဦး သေဆုံးလျှင် ကျောက်တုံးငယ်တစ်လုံးကို ထားသည်။ ဆလုံအမျိုးသမီးအပျို သေဆုံးလျှင် ခရင်းခွာ ထားသော ကျောက်တုံးကိုဖြစ်စေ၊ ခရင်းပါသော ကျောက်တုံးကိုဖြစ်စေ တင်ထားရသည်။ ကလေးငယ်များသေဆုံးလျှင် အုန်းသီးတစ်လုံး တင်ထားခဲ့ကြသည်။ အသုဘသို့ လိုက်ပါပို့ဆောင်သူ များ အိမ်သို့ပြန်ရောက်လျှင် အိမ်ပေါ်မတက်မီ လက်နှင့်ခြေကို ရေချိုး (သို့မဟုတ်) ရေငန်ဖြင့် ဆေးပြီးမှ အိမ်ပေါ်တက်ကြသည့်ဓလေ့ရှိသည်။

ရေနာရောဂါ

ရေငုပ်သမားတစ်ဦးအတွက် ပေ ၆၀ (ရေအလံ ၁၀ လံ) ကို ရေတိမ်ငုပ်ခြင်းဟု သတ်မှတ်ပြီး၊ ပေ (၁၈၀) မှ (၂၅၀) အထိဆင်းရလျှင် ရေနက်ငုပ်သည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။

ရေငုပ်သူက မုတ်ကောင်ရှိရာကို ရှာဖွေရာတွင် ရေအနက်မည်မျှဟူသည်ကို သိသော်လည်း ဂရုမစိုက်အား၊ မုတ်ကောင်ရရှိရေးကို အဓိကထား၍ ရှာဖွေကြ၏။ ရေအောက်တွင် နာရီဝက်ကြာ သည်လည်းရှိသည်။ ရေပို၍ နက်လေ ရေအောက်ရေဖိအား ပိုများလေ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏ ကြံ့ခိုင် တွန်းကန်နိုင်စွမ်းအား နည်းလာလေဖြစ်သည်။ ရေဖိအားကို ကြာရှည်စွာ ခံစားရလျှင် ခန္ဓာကိုယ် တွင်း၌ ခေါင်းအလွန်ကိုက်ခြင်း၊ အသက်ရှူကျပ်ခြင်းကို ရေအောက်တွင် စတင်ခံစားရသည်။ အချိန်မီ ယင်းအခြေအနေတွင် အပေါ်သို့ပြန်တက်ရန် ကြိုးစားရသည်။ အပေါ်ပြန်တက်လျှင်လည်း ရေနာထိ ခံလိုက်ရသူအတွက် ရေအောက်တွင်ပင် အဆုတ်ဖိအားကြောင့် သွေးအန်နိုင်သည်။ မျက်စိတွင် သွေးကြောများပေါက်နိုင်သည်။ ဦးနှောက်တွင် ခေါင်းကိုက်ခြင်းသည် ဦးနှောက်အာရုံကြောများကို ထိခိုက်စေရန် ကိုယ်တစ်ခြမ်း (သို့မဟုတ်) ကိုယ်တစ်ပိုင်းသေနိုင်သည်။ ခြေလက်များမခံနိုင်အောင် ကိုက်ခဲလာတတ်သည်။ ယင်းလက္ခဏာများကို လှေပေါ်ရောက်သည့်အခါ ပီပီပြင်ပြင် ခံစားရတော့ သည်။ ရေအောက်မှ လှေပေါ်သို့မတက်မီ ကြိုးဖြင့်အချက်ပေးရင်း ပြန်တက်လာရာတွင် (၁၅) လံ၊ (၁၀) လံ၊ (၅) လံ စသည်ဖြင့် တစ်ဆင့်စီ နှစ်မိနစ်မှ ငါးမိနစ်ဆီခြား၍ တဖြည်းဖြည်းရေပြင်ပေါ်သို့ ပြန်တင်ရသည်။ အကယ်၍ လှေပေါက်ရောက်ချိန် အောက်ပိုင်းသေသွားပါက ချက်ချင်းပြန်၍ ရေထဲသို့ အောက်ဆီဂျင်ပိုက်တပ်ပြီး ဘေးမှအဖော်ဖြင့် ပြန်ဆင်းလျက် ရေစိမ်ပေးရသည်။ သတိရလာမည်။ လမ်းပြန်လျှောက်နိုင်မည်။ ရေကိုရေဖြင့်ပြန်ကုရမှ ပြန်ကောင်းမည်။ ရေစိမ်ချိန်သတ်မှတ်၍ နေ့စဉ် ရေအောက်သို့ဆင်းစိမ်ပေးခြင်းဖြင့် ပုံမှန်ကျန်းမာသည့်အဆင့်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိနိုင်သည်။ ဆလုံလူမျိုး အများစုက အောက်စီဂျင်ပိုက်မတပ်၊ မှန်ကပ်မသုံးဘဲ မုတ်ကောင်ငုပ်ကြသဖြင့် ရေနာရောဂါ အဖြစ်များသည်။ အောက်ပိုင်းသေသွားလျှင်လည်း ကုသမှု အပြည့်အဝ မရရှိကြသဖြင့် သေဆုံးကြသည်က များသည်မှာ စိတ်မကောင်းစရာဖြစ်သည်။

တက္ကသိုလ်ကိုလတ်

(ပင်လယ်ပျော်မော်ကင်းစာအုပ်မှ)